

شخصیت و فضایل حضرت معصومه (سلام الله علیها)

حضرت فاطمه معصومه - سلام الله علیها - دارای شخصیتی رفیع و والامقام می باشد بطوری که ائمه طاهرین - علیهم السلام - از این بانو، با جلالت و تکریم یاد کرده اند و حتی پیش از ولادت آن حضرت، بلکه پیش از ولادت پدر بزرگوارش، نام او بر لسان بعضی از ائمه - علیهم السلام - آمده و از مقام والای او سخن گفته اند که به بعضی از آنها اشاره می شود .

امام صادق - علیه السلام - می فرماید: «أَلَا إِنَّ قَمَ حَرَمِی وَ حَرَمَ وَلَدِی مِنْ بَعْدِی [۱] ...» بدانید قم حرم من و حرم فرزندانم پس از من است، زنی از فرزندان من در این شهر در می گذرد که او دختر موسی است .»...

امام صادق - علیه السلام - در حدیثی دیگر پیش از اینکه این فرزند گرانقدر متولد شود از فضیلت زیارت و مدفن او سخن می گوید و شیعیان را به اهمیت آن توجه می دهد و می فرماید: «شهر قم، حرم ما است و در آن زنی از فرزندان من مدفون می شود، به نام فاطمه هر کس او را زیارت کند بهشت برای او ثابت می شود...» [۲]

همه این بیانات حاکی از شأن و عظمت و فضیلت این بانوی مکرم اسلام می باشد. بی شک این فضایل و خصوصیات اخلاقی این بانوی بزرگ است که او را دارای چنین مقام و منزلتی نموده است چون امام موسی کاظم - علیه السلام - دارای ۳۷ فرزند بود که در میان آنها این بانوی مکرم است که مثل ستاره های درخشان می درخشد و در میان فرزندان امام کاظم - علیه السلام - بعد از امام رضا - علیه السلام - هیچ کدام هم سنگ او نمی باشد. حال به خصوصیات و فضایی اشاره می کنیم که باعث عظمت و درخشش او در میان دیگر امامزادگان شده است .

شرافت خانوادگی

او ماه تابانی است که از برج امامت طلوع کرده در آغوش امامت تربیت یافته، قنداقه امامت را نیز در دامن خود پرورش داده است زیرا او دختر امام، خواهر امام و عمه امام است. همه نیاکان او مشعلداران امامت، پرچمداران هدایت، اسوه های فضیلت و استوانه های ولایتند . و مادر بزرگوارش از بانوان با فضیلت و از اسوه های تقوا و شرافت و از زنان کم نظیر تاریخ بشریت است .

امام صادق - علیه السلام - می فرماید: بدانید قم حرم من و حرم فرزندانم پس از من است، زنی از فرزندان من در این شهر در می گذرد که او دختر موسی است

بدیهی است که تأثیر شخصیت پدر و مادر در روح و جسم فرزندان را نمی توان انکار کرد این ویژگی در وجود حضرت فاطمه معصومه - سلام الله علیها - نیز بروز یافت و از هر دو طرف فضایی را به ارث برد و می توان سر برتری آن حضرت بر دیگر فرزندان موسی بن جعفر - علیه السلام - را در همین نکته یافت. البته این نمی تواند به معنای تأثیر نداشتن تلاش و کوشش آن حضرت در این راه باشد بلکه علاوه بر همه شایستگی های فردی که در وجود خویش به وجود آورده بود از این عوامل نیز به عنوان مکمل و پشتوانه ترقی و تکامل معنوی اخلاقی و علمی سود می برد.

عبادت حضرت معصومه - سلام الله علیها

بنا به تصریح قرآن هدف از خلقت انسان چیزی جز عبادت و بندگی خداوند نیست کسانی که به این هدف مهم پی بردند در راه رسیدن به عالیترین مرحله آن سر از پا نمی‌شناختند .

یکی از عالیترین نمونه های عبادت و بندگی خدا از خاندان ولایت و امامت، کریمه اهل بیت فاطمه معصومه - سلام الله علیها - می‌باشد. او با عبادت و شب زنده‌داری هفده روزه‌اش در واپسین روزهای عمر شریفش در مدت اقامتش در منزل موسی بن الخزرج، گوشه ای از يك عمر عبودیت و خضوع و خشوع آن زاده عبد صالح خدا در برابر ذات پاك الهی است [۳].

محدثه بودن آن حضرت

از ویژگی‌های حضرت معصومه - سلام الله علیها - این بود که از علوم اسلام و آل محمد - صلی الله علیه و آله - آگاهی داشت و آن حضرت از جمله روایت کنندگان حدیث بود و چندین حدیث است که در سند آنها نام حضرت فاطمه معصومه - سلام الله علیها - به چشم می‌خورد که علامه بزرگوار امینی در کتاب شریف الغدير به بعضی از آنها استناد می‌کند مانند، **عن فاطمه بنت علی بن موسی الرضا حدثتی... «من كنت مولاة فعلى مولاة»** [۱۴] «نقل این احادیث حاکی از مقام علمی والای آن بانو می‌باشد .

حضرت معصومه - سلام الله علیها - مانند حضرت زینب - علیها السلام - در یکی از درجات عصمتند، گر چه در درجات چهارده معصوم - علیهم السلام - نباشد

لقب معصومه - سلام الله علیها

مقام عصمت که عالی‌ترین مقام معنوی و پاکی است، درجاتی دارد، و در وهله اول بر دو گونه است: ۱. معصوم از خطا ۲. معصوم از گناه .

حضرت معصومه - سلام الله علیها - مانند حضرت زینب - علیها السلام - در یکی از درجات عصمتند، گر چه در درجات چهارده معصوم - علیهم السلام - نباشد .

روایت شده حضرت رضا - علیه السلام - فرمودند «**من زار المعصومة یقم کمن زارنی**» [۴] «کسی که معصومه را در قم زیارت بکند مانند آن است که مرا زیارت کرده است. گرچه شواهد و قرائن در مورد مقام عصمت حضرت معصومه - سلام الله علیها - بسیار است، ولی سخن فوق از امام معصوم - علیه السلام - شاید اشاره‌ای باشد که حضرت معصومه - سلام الله علیها - دارای مقام عصمت بوده است، ضمناً این سخن بیانگر آن است که : این لقب را حضرت رضا - علیه السلام - به فاطمه کبری - سلام الله علیها - داده است. وگرنه نام آن حضرت معصومه نمی‌باشد .

پی نوشت ها:

[۱] سفینه البحار، ج ۲، ص ۲۷۶ .

[۲] علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۶، ص ۲۱۶ .

[۳] قم شناسی و گردشگری، ص ۲۹۲ .

[۴] علامه امینی، الغدير، ج ۱، ص ۱۹۶ .

